

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Rola i funkcjonowanie służb specjalnych, PG_00147504						
Kierunek studiów	Bezpieczeństwo narodowe (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	II stopnia		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Jacek Tebinka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Przekazanie podstaw wiedzy o roli wywiadu i jego miejscu w służbach specjalnych we współczesnym świecie. W konsekwencji student powinien opanować podstawową terminologię dotyczącą wywiadu, sposobach jego działania oraz poznać obowiązujące w Polsce akty prawne, dotyczące funkcjonowania wywiadu. Zdobycie umiejętności analizy dokumentów.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNMU2_W12] Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i roli Polski w systemach bezpieczeństwa międzynarodowego.	Student ma rozszerzoną i ugruntowaną wiedzę na temat roli służb specjalnych w strategii państwa; Student poprawnie definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania służb; Student ma zaawansowaną wiedzę o działaniach i strukturze służb specjalnych w państwie na przykładzie Polski i wybranych krajów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[BNMU2_W07] Posiada zaawansowaną wiedzę na temat procesów oraz czynników je kształtujących w instytucjach i strukturach bezpieczeństwa publicznego.	Student ma rozszerzoną i ugruntowaną wiedzę na temat roli służb specjalnych w strategii państwa; Student poprawnie definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania służb; Student ma zaawansowaną wiedzę o działaniach i strukturze służb specjalnych w państwie na przykładzie Polski i wybranych krajów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[BNMU2_W09] Ma zaawansowaną i uporządkowaną wiedzę o istocie, dynamice i specyfice zagrożeń bezpieczeństwa w różnych sferach życia społecznego.	Student ma rozszerzoną i ugruntowaną wiedzę na temat roli służb specjalnych w strategii państwa; Student poprawnie definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania służb; Student ma zaawansowaną wiedzę o działaniach i strukturze służb specjalnych w państwie na przykładzie Polski i wybranych krajów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[BNMU2_U02] Posiada zaawansowane umiejętności badawcze w zakresie określenia struktur politycznych, społecznych, ekonomicznych, prawnych, kulturowych i etycznych we współczesnym świecie.	Student potrafi przedstawić rolę służb specjalnych w państwie; Student zna obieg informacji wywiadowczych; Student umie wskazać na najważniejsze zagrożenia w działaniach służb specjalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U03] W sposób pogłębiony analizuje przyczyny i przebieg procesów oraz ich ewolucji odnoszących się do bezpieczeństwa, prognozuje wyzwania, trendy i zagrożenia dla społecznego, politycznego, prawnego, ekonomicznego i etycznego z wykorzystaniem narzędzi i metod właściwych naukom o bezpieczeństwie	Student potrafi przedstawić rolę służb specjalnych w państwie; Student zna obieg informacji wywiadowczych; Student umie wskazać na najważniejsze zagrożenia w działaniach służb specjalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U01] Identyfikuje i interpretuje w sposób pogłębiony procesy zmian w obszarze skutków bezpieczeństwa.	Student potrafi przedstawić rolę służb specjalnych w państwie; Student zna obieg informacji wywiadowczych; Student umie wskazać na najważniejsze zagrożenia w działaniach służb specjalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_K05] Jest przygotowany do realizacji w sposób profesjonalny zadań służbowych w zakresie bezpieczeństwa, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, prowadzenia działań na rzecz integracji środowiska bezpieczeństwa z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych	Student jest w stanie przeanalizować najważniejsze zagrożenia dla państwa wynikające z aktywności służb specjalnych innych państw; Student posiada zdolność hierarchizowania celów, metod działania, określania priorytetów w zakresie studiowanej wiedzy	[SK2] prezentacja/projekt/referat/raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[BNMU2_U07] W zaawansowanym stopniu identyfikuje i wyjaśnia uwarunkowania bezpieczeństwa państwa oraz prognozuje wpływ procesów społecznych na bezpieczeństwo w szczególności w odniesieniu do zależności w jakich uczestniczy Polska.	Student potrafi przedstawić rolę służb specjalnych w państwie; Student zna obieg informacji wywiadowczych; Student umie wskazać na najważniejsza zagrożenia w działaniach służb specjalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_W04] Zna w sposób rozszerzony zasady funkcjonowania jednostki i grup społecznych w życiu publicznym oraz rozumie rolę w tym względzie instytucji i organizacji społecznych. Zna warunki i formy uczestnictwa obywateli w życiu społecznym na różnych jego poziomach.	Student ma rozszerzoną i ugruntowaną wiedzę na temat roli służb specjalnych w strategii państwa; Student poprawnie definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania służb; Student ma zaawansowaną wiedzę o działaniach i strukturze służb specjalnych w państwie na przykładzie Polski i wybranych krajów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[BNMU2_W03] Ma zaawansowaną wiedzę o interdyscyplinarnym charakterze społecznych, kulturowych, historycznych, etycznych, prawnych i ekonomicznych uwarunkowań bezpieczeństwa oraz zna zastosowanie wielowymiarowych podejść do wiedzy w dziedzinie bezpieczeństwa	Student ma rozszerzoną i ugruntowaną wiedzę na temat roli służb specjalnych w strategii państwa; Student poprawnie definiuje zjawiska w istotny sposób determinujące działania służb; Student ma zaawansowaną wiedzę o działaniach i strukturze służb specjalnych w państwie na przykładzie Polski i wybranych krajów	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[BNMU2_K02] Jest przygotowany do aktywności na rynku pracy w obszarze bezpieczeństwa, ma świadomość konieczności samodzielnego i krytycznego podnoszenia kwalifikacji, zbierania i analizowania informacji	Student jest w stanie przeanalizować najważniejsze zagrożenia dla państwa wynikające z aktywności służb specjalnych innych państw; Student posiada zdolność hierarchizowania celów, metod działania, określania priorytetów w zakresie studiowanej wiedzy	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[BNMU2_U09] Posługuje się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią z zakresu bezpieczeństwa	Student potrafi przedstawić rolę służb specjalnych w państwie; Student zna obieg informacji wywiadowczych; Student umie wskazać na najważniejsza zagrożenia w działaniach służb specjalnych z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Wyjaśnienie podstawowych terminów: wywiad, kontrwywiad. Zadania i geneza powstania. Organizacja i zarządzanie wywiadem oraz jego miejsce w służbach specjalnych. Źródła informacji wywiadowczych. Agentura, radiowywiad, zdjęcia lotnicze, rola satelitów. Obieg informacji wywiadowczych. Zdobycie, obieg, analiza i wykorzystanie. Międzynarodowa współpraca wywiadowcza. Przyczyny, problemy i rezultaty. Porażki wywiadowcze. Przyczyny i skutki. Rola wywiadu w okresie zimnej wojny i po jej zakończeniu. Rola, zmiany organizacyjne i podstawy prawne funkcjonowania wywiadu cywilnego w Polsce po 1989 r. Agencja Wywiadu, organizacja, zadania, podstawy prawne funkcjonowania. Ewolucja wojskowego wywiadu w Polsce po 1989 r. Wykorzystywanie służb specjalnych w polskiej polityce po 1989 r. Współczesne organizacje wywiadowcze wielkich mocarstw: USA, Wielka Brytania, Francja, Chiny. Służby wywiadowcze sąsiadów Polski		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Egzamin	51.0%	40.0%
	Prezentacja	60.0%	60.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Roger Faligot, Remi Kauffer, Służby specjalne, W-wa 2006. Herman M, Potęga wywiadu, Warszawa 2002. Hughes-Wilson J., Największe błędy wywiadów świata, Warszawa 2002. Kahn David, Łamacze kodów. Historia kryptologii, Warszawa 2004. Keegan John, Wywiad w czasie wojny, Warszawa 2004. Martinet Bruno, Marti Yves-Michel, Wywiad gospodarczy. Pozyskiwanie i ochrona informacji, Warszawa 1999. Polmar Normam, Thomas B. Allen, Księga Szpiegów, Warszawa 2000. Siemiątkowski Zbigniew, Wywiad a władza. Wywiad cywilny w systemie sprawowania władzy politycznej PRL, Warszawa 2009. Zalewski S., Funkcja informacyjna służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa RP, AON, Warszawa 2005. Żebrowski A., Ewolucja polskich służb specjalnych. Wybrane obszary walki informacyjnej, Kraków 2005
	Uzupełniająca lista lektur	Andrew Christopher, Oleg Gordijewski, KGB, W-wa 1997. C. Andrew, W. Mitrochin, Archiwum Mitrochina, Warszawa 2001. Biała Księga. Akta Śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Warszawskiego Okręgu Wojskowego w Warszawie w sprawie wniosku MSW z dnia 19.12.1995 r. i 16.01.1996 r., Warszawa 1996. D. Stafford, Churchill i tajne służby, Kraków 1999. J. Tebinka, Służby specjalne Wielkiej Brytanii i Polski w XX wieku. Problem współpracy i rywalizacji, (w:) Czas XX wieku nie tylko w polskiej perspektywie, pod red. R. Wapińskiego, Gdańsk 2000
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wymień rodzaje źródeł informacji wywiadowczych	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.